

I Strängnäs finns många gamla trähus med smala trånga gator att promenera på. Mysigt.

Strängnäs – perfekt för en minisemester

Skön förening av historia, praktfull domkyrka, gammal träbebyggelse och Mälarens vatten

STRÄNGNÄS (LT)

I Strängnäs började Olaus Petri verka för den lutherska läran och man kan säga att det var i Strängnäs som Sverige kom att bli en enad nation. I denna sörmäländska stad vid Mälaren valdes Gustav Vasa till kung 1523.

Strängnäs är ett mycket trevligt resmål för en minisemester. Här finns mycket gammal träbebyggelse kvar, och gamla kullerstensgator som gjorda för promenader.

Det är trevligt med miljöombyte ibland, och att åka iväg ett par nätter för att bo på hotell räcker långt för att ladda batterierna.

Man behöver inte ta sig till landets största städer, det finns tillräckligt att se i vilken mindre stad som helst.

När undertecknad och fru Ann-Sofie diskuterade den 26:e gemensamma minisemestern på hotell så föll valet på Strängnäs, en stad belägen vid Mälaren och som har en pampig domkyrka.

Det är dessutom en stad med en massa intressant his-

toria, så en helg i denna stiftstad lockade lite extra.

Men min 93-årige far var inte lika övertygad. Han kommenterade med eftertryck så här:

”Ska ni till Strängnäs?!? Vad ska ni göra där?”

Vi hade bokat rum på Hotell Bishops Arms beläget mitt i staden. Det är ett gammalt anrikt hotell som tidigare har hetat Hotell Rogge. Vi har bott på fräschare hotell som har serverat bättre frukostar, men boendet funkade trots allt bra och läget nära domkyrkan och den gamla delen av staden med alla härliga träbyggnader var ju perfekt.

Vi kom fram till Strängnäs mitt på eftermiddagen, vilket gjorde att vi direkt efter incheckningen tog en promenad i Strängnäs stadskärna. Gyllenhjelmsgatan går spikrakt från Hotell Bishops Arms upp mot den imponerande domkyrkan som ligger på en kulle och som därmed syns över hela staden.

Bo Zetterlind lär förresten ha sagt att Gyllenhjelmsgatan var Sveriges vackraste gata! Vi passerade Roggeborgen, ett residens uppfört i slutet av 1400-talet och uppkallat efter

biskopen Kort Rogge. Den 6 juni 1523 hölls vid Roggeborgen en riksdag där Gustav Vasa valdes till svensk konung.

Vår promenad fortsatte genom de röda kvarteren, det vill säga de delar av Strängnäs som klarade sig från den stora stadsbranden 1871. Vi promenerade på stans äldsta gata, Lillgatan med sina kullerstentar och raden av ”borgmästarstenar” i mitten. Vi gick också längs med Mälaren och vidare till väderkvarnen byggd 1855 och belägen på Kvarnkullen. Den syns också från stora delar av staden.

Det blev en mycket trevlig promenad runt i det vackra och milda höstvädret och vi slogs av att Strängnäs var - och är - en mysigare stad än vad vi vågat tro.

När vi vaknat upp till en ny dag och fått i oss frukost begav vi oss åter de knappa 400 metrarna via vackra Gyllenhjelmsgatan till den imponerande domkyrkan. Kyrkan började byggas omkring år 1260 och en del av den invigdes av biskop Anund 1291. Kyrkan har sedan byggts till i omgångar. Under medeltiden byggdes högkoret, sakris-

Bo Zetterlind lär ha sagt att Gyllenhjelmsgatan är Sveriges vackraste gata. Gatan går spikrakt upp mot domkyrkan.

tiorna, tornet och de många sidokoren. Domkyrkan har drabbats av många bränder. Efter eldsvådan 1723 tillkom den nuvarande tornhuvén i barockstil, men kyrkan anses vara den svenska domkyrka som har kvar mest av sin medeltida karaktär.

Inuti kyrkan finns mycket att se, vi hade gravvårdarna ef-

ter Karl IX samt Sten Sture den äldre i tankarna. De båda betydelsefulla männen i Sveriges historia vilar framme i koret i kyrkan.

Vid vårt besök ljöd orgelmusik över hela domkyrkan, det var oväntat så det blev en bonus för oss.

Det känns som att det flad-

drar i håret sa pianolärare Ann-Sofie som satte sig nära den enorma orgeln och hon imponerades stort av orgel-spelaren.

Orgeln i domkyrkan är byggd 1971 av Fredriksborgs orgelbyggeri i Danmark. Den omfattar 60 stämmor, av vilka 27 har bevarats från ett äldre berömt orgelverk. Fak-

Printz bageri med café och brödförsäljning i Gula industrihuset, Stallarholmen, var klart frestande.

Cirka sex kilometer väster om Strängnäs centrum och nära E 20 ligger Arsenalen, ett försvarsmuseum. Här finns mycket gamla militärfordon och krigshistoria, det är absolut värt ett besök för den som tänkt turista i Strängnäs.

tum är att Strängnäs domkyrka lär ha haft en orgel redan 1473 men hur denna orgel lät och sett ut, vet vi inget om.

När man bara är borta ett par nätter så får man göra en avvägning över vad man vill göra, till exempel hur mycket sevärdheter man ska ta del av, hur mycket gott man ska äta, eller om det skönaste är att bara ta det lugnt. Jag och Ann-Sofie ser oss gärna omkring i omgivningarna vid hotellhelger så efter besöket i domkyrkan tog vi oss till Gislesten, en runsten - egentligen en runinskrift på ett berg - ungefär 15 kilometer norr om Strängnäs.

Det var riktigt intressant, men vägvisningen till platsen lämnade mycket att önska, och att namnet ibland är Aspö runsten var ju också förvillande. Tur det finns GPS i telefonen numera...

Tillbaka i Strängnäs blev det ett stopp vid Ulvhälls herrgård för att ta en titt på Ulvhälls hällar. Det är en konsthall som invigdes 2018 och som snabbt blev en stor succé. Varje år under juni till september visas verk som produceras särskilt för parken. Nu hade det ju blivit oktober vid vårt besök, men det fanns trots detta en del konst kvar

att se. Konstparkens uppbyggda plattformar gjorde att konstparken kändes proffsig, och det gjorde att det var enkelt att ta sig runt.

Den lilla tätorten Stallarholmen ligger ungefär 15 kilometer öster om Strängnäs och vackert intill Mälaren. År 2008 tog tre barndomskamrater från bygden över en nästan 100 år gammal industribyggnad i Stallarholmen. Den har renoverats i takt med att hyresgäster flyttat in och idag huserar drygt 40 företag och föreningar i Gula industrihuset som byggnaden kallas.

Vi kollade sen in second handbutiker, en affär med alster av Lena Linderholm och så köpte vi bröd i ett fantastiskt bageri.

Innan lördagen var över hann vi också med ett besök i Mariefred. Där såg vi Kärnbo kyrkoruin, det vill säga resterna av den före detta sockenkyrkan belägen strax utanför staden. Vi avstod Gripsholms slott denna gång, mest på grund av att coronan inneburit en del restriktioner för att besöka det praktfulla slottet, till exempel begränsad besöksid. Istället blev det en promenad i den idylliska trästaden Mariefred. Mitt i sta-

den ligger Bellmangården, där bodde Carl Michael Bellman en sommar på 1700-talet. Vi passade också på att ta en fika på café Blå katten vid Rådhusorget. Mysigt!

Så långt hade vi haft tur med vädret, men när vi vaknade upp på söndagen var det riktigt grått ute. Det gjorde egentligen ingenting alls, för vi skulle ju rulla hemåt och vi hade bara planerat ett stopp vid Arsenalen, ett försvarsmuseum. Arsenalen invigdes i juni 2011 och är öppet året runt. På museet finns 75 militärfordon till beskådning, men det finns mycket att läsa och lära på detta museum, och i princip alla åldrar bör ha en behållning av ett besök där. Det blev ett perfekt avslut på denna lilla semesterhelg.

Och när vi var hemma igen så kunde jag berätta för pappa om allt som finns att se i Strängnäs, och det fanns ju bildbevis också.

Vi har aldrig varit missnöjda med någon av de hotellhelger vi har gjort, men om vi skulle göra en rankingslista så hamnar Strängnäs på den övre halvan, helt klart.

Text och bild: KLAS JOHANSSON

Karl IX - känd för slaget vid Stångebro - och hans familj är begravda i Strängnäs domkyrka.

Domkyrkan skymtar i bakgrunden, och Roggeborgen till höger. Det var här nästan som Gustav Vasa valdes till kung 1523.

Den mäktiga orgeln i Strängnäs domkyrka tar upp hela väggen vid det främre koret. Och den låter lika imponerande som den är stor.